Đắk Lắk Cuối tuần

NĂM THỨ HAI
SỐ: 404
Ngày 18/10/2026

Tòa soạn: 23 Lê Duẩn, P. Buôn Ma Thuột
Điện thoại: 0262.3852383 - **Fax:** 0262.3810451
Email: toasoan.baodaklak@gmail.com
www.baodaklak.vn

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH ĐẮK LẮK - TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN TỈNH ĐẮK LẮK

ĐƯA NGHỊ QUYẾT CỦA ĐẢNG VÀO CUỘC SỐNG

BẢN LĨNH PHỤ NỮ thời đại mới

TRANG 3

Đồng chí Cao Thị Hòa An, Ủy viên Trung ương Đảng, Phó Bí thư Thường trực Tỉnh ủy, Chủ tịch HĐND tỉnh tặng hoa chúc mừng thành công Đêm hội Áo dài và Trang phục dân tộc, do Hội LHPN và Hội Nông dân tỉnh phối hợp tổ chức. *Ảnh:* Vân Anh

Không để ai
lỡ hẹn khám sức khỏe

4-5

Bồi đắp tình yêu
TỔ QUỐC từ "Tiết học biên cương"

6

"Bảo mẫu" của động vật hoang dã

10

ĐỔI MỚI, NÂNG CAO chất lượng tham mưu, phục vụ trong giai đoạn mới

Thường trực Tỉnh ủy tặng hoa chúc mừng Văn phòng Tỉnh ủy nhân dịp kỷ niệm 96 năm ngày truyền thống Văn phòng cấp ủy. *Ảnh:* **H. My**

> "Văn phòng Tỉnh ủy cần tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng công tác tham mưu, tổng hợp, phục vụ; đẩy mạnh chuyển đổi số, ứng dụng công nghệ; tăng cường phối hợp với các cơ quan tham mưu, giúp việc của Tỉnh ủy, bảo đảm sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy tỉnh được triển khai đồng bộ, thông suốt, hiệu quả. Đồng thời phát huy truyền thống vẻ vang của văn phòng cấp ủy, góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức đảng, thực hiện thắng lợi các mục tiêu phát triển của tỉnh trong giai đoạn mới".
>
> *Đồng chí* **Lương Nguyễn Minh Triết**,
> *Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy, Trưởng Đoàn ĐBQH tỉnh*

Hà My

Phát huy truyền thống 96 năm xây dựng và trưởng thành của Văn phòng cấp ủy, Văn phòng Tỉnh ủy Đắk Lắk tiếp tục đổi mới phương thức hoạt động, nâng cao chất lượng tham mưu, tổng hợp; đẩy mạnh chuyển đổi số, giữ vững kỷ luật, kỷ cương, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong giai đoạn hiện nay.

Vững vai trò tham mưu, phục vụ

Năm 2026, việc vận hành mô hình chính quyền địa phương hai cấp đặt ra nhiều yêu cầu mới đối với công tác lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện nhiệm vụ chính trị của tỉnh. Bám sát quy chế làm việc, chương trình công tác và các nghị quyết của Tỉnh ủy, Văn phòng Tỉnh ủy đã chủ động đổi mới phương thức hoạt động, nâng cao chất lượng tham mưu, tổng hợp, phục vụ kịp thời, hiệu quả sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy.

Đồng chí Nguyễn Đình Viên, Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Chánh Văn phòng Tỉnh ủy cho biết: Trong 9 tháng đầu năm, Văn phòng Tỉnh ủy phối hợp tham mưu Thường trực, Ban Thường vụ Tỉnh ủy và các ban chỉ đạo của tỉnh ban hành 896 văn bản; đồng thời ban hành hơn 944 văn bản phục vụ điều hành, triển khai nhiệm vụ chính trị. Công tác theo dõi, đôn đốc thực hiện các kết luận, chỉ đạo được chú trọng, gắn với trách nhiệm của cơ quan chủ trì và thời hạn hoàn thành; kịp thời phối hợp tham mưu tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, nhất là đối với các dự án chậm tiến độ và nhiệm vụ cần sự phối hợp của nhiều cơ quan, đơn vị.

Trong năm, Văn phòng Tỉnh ủy đã tích cực phối hợp chuẩn bị nội dung và phục vụ các đoàn kiểm tra, giám sát của Bộ Chính trị, Ban Bí thư và Ủy ban Kiểm tra Trung ương; theo dõi, đôn đốc thực hiện các nghị quyết chiến lược của Trung ương cùng các kết luận, chỉ thị của Trung ương và của tỉnh. Công tác chuẩn bị nội dung, tài liệu, cơ sở vật chất phục vụ hội nghị, cuộc họp của Thường trực, Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh và các đoàn công tác được thực hiện chu đáo, bảo đảm tiến độ, chất lượng.

Các mặt công tác về xử lý đơn thư gửi đến Thường trực Tỉnh ủy và tiếp công dân của đồng chí Bí thư Tỉnh ủy; công tác tài chính Đảng, quản trị, hành chính, văn thư, lưu trữ, cơ yếu, bảo đảm an ninh, an toàn cơ quan được thực hiện đạt kết quả tốt. Việc tiếp nhận, xử lý văn bản, tham mưu giải quyết đơn thư của công dân, bảo quản tài liệu và bảo vệ bí mật nhà nước được chú trọng. Công tác lễ tân, hậu cần được thực hiện thiết thực, an toàn, tiết kiệm, đúng quy định. Qua đó góp phần bảo đảm thông tin thông suốt, phục vụ hiệu quả công tác lãnh đạo, chỉ đạo trên các lĩnh vực phát triển kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh, xây dựng Đảng và hệ thống chính trị, nội chính, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực.

Văn phòng Tỉnh ủy luôn chú trọng nâng cao chất lượng tham mưu, tổng hợp, phục vụ kịp thời, hiệu quả sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy. *Ảnh:* **H. My**

Đổi mới phương thức hoạt động, nâng cao chất lượng đội ngũ

Xác định chuyển đổi số là nhiệm vụ trọng tâm, Văn phòng Tỉnh ủy tập trung tham mưu triển khai các nhiệm vụ về khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số trong các cơ quan Đảng, nâng cao hiệu quả xử lý công việc trên môi trường điện tử.

Trong 9 tháng đầu năm, Văn phòng Tỉnh ủy đã phối hợp triển khai các điều kiện cần thiết để đưa 4 thủ tục hành chính của Đảng lên môi trường điện tử; tiếp tục hoàn thiện hệ thống hội nghị truyền hình trực tuyến đến 102 đảng ủy xã, phường. Công tác chỉnh lý, số hóa tài liệu lưu trữ đã được quan tâm thực hiện, nhằm đáp ứng yêu cầu quản lý, bảo quản và khai thác trên môi trường số được thuận lợi, hiệu quả. Việc ứng dụng công nghệ gắn với bảo đảm an toàn thông tin, bảo vệ bí mật nhà nước và duy trì hoạt động ổn định của cơ quan.

Văn phòng Tỉnh ủy chú trọng quản lý tài chính Đảng, tài sản công, cơ sở vật chất, phương tiện phục vụ công tác; rà soát, sắp xếp tài sản phù hợp với yêu cầu sau sắp xếp tổ chức bộ máy. Công tác văn thư, lưu trữ được thực hiện nền nếp, phục vụ công tác cán bộ, biên soạn lịch sử Đảng và thực hiện chế độ, chính sách.

Đồng chí Nguyễn Đình Viên, Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Chánh Văn phòng Tỉnh ủy khẳng định, trong bối cảnh Đắk Lắk bước vào giai đoạn phát triển mới, yêu cầu đối với công tác văn phòng ngày càng cao, đòi hỏi mỗi cán bộ, công chức phải nâng cao tinh thần trách nhiệm, chủ động, nhạy bén, sâu sát cơ sở, bảo đảm thông tin tham mưu chính xác, kịp thời. Cùng với đổi mới phương thức hoạt động, Văn phòng Tỉnh ủy chú trọng công tác xây dựng tổ chức đảng, cơ quan trong sạch, vững mạnh; nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức, người lao động.

Với quyết tâm xây dựng đội ngũ chuyên nghiệp, hiện đại, Văn phòng Tỉnh ủy tiếp tục khẳng định vai trò là cơ quan tham mưu, tổng hợp, phục vụ tin cậy đối với cấp ủy tỉnh, góp phần thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ chính trị của tỉnh trong giai đoạn mới hiện nay.

Đắk Lắk Cuối tuần | 3
Số: 404 ngày 18/10/2026

BẢN LĨNH PHỤ NỮ THỜI ĐẠI MỚI

Vân Anh - Thùy Thảo

Chị Nguyễn Thị Bích (thôn 4, xã Ea Súp) phát triển các sản phẩm chế biến từ quả ổi Ruby, tận dụng phụ phẩm để giảm lãng phí nguyên liệu. *Ảnh:* **V. Anh**

Cơ sở chiếu cói của chị Linh *(bìa trái)* giải quyết việc làm cho nhiều phụ nữ ở xã Ô Loan. *Ảnh:* **T. Thảo**

Trong dòng chảy của thời đại mới, phụ nữ Đắk Lắk ngày càng khẳng định bản lĩnh bằng tinh thần tự chủ, tư duy đổi mới và khát vọng vươn lên. Từ phát triển kinh tế, gìn giữ nghề truyền thống, đến vun đắp gia đình hạnh phúc, chị em đang chủ động phát huy năng lực, đóng góp cho cộng đồng.

Chủ động đổi mới

Nhận thấy tiềm năng của cây ổi Ruby trên vùng đất Ea Súp, chị Nguyễn Thị Bích (thôn 4, xã Ea Súp) đã nghiên cứu, phát triển nhiều sản phẩm chế biến sâu như trà lá ổi Briêt Organic, rượu ổi Ruby, nước cốt ổi. Trong đó, trà lá ổi Briêt được chế biến từ lá ổi Ruby kết hợp với gạo Briêt (gạo lứt đen) theo tỷ lệ 1:1, góp phần tận dụng phụ phẩm, nâng cao giá trị cây trồng.

Không dừng lại ở phát triển sản phẩm, chị Bích thành lập Tổ trồng ổi Ea Súp, liên kết 5 hộ dân, hướng dẫn kỹ thuật canh tác và thu mua nguyên liệu theo mùa vụ. Mô hình có diện tích 2 ha, tạo việc làm thường xuyên cho 3 - 5 lao động, với thu nhập bình quân 6 - 8 triệu đồng/người/tháng. Chị còn ứng dụng phần mềm FaceFarm và mã QR trong quản lý vùng trồng, truy xuất nguồn gốc sản phẩm.

Những nỗ lực đổi mới của chị được ghi nhận qua các cuộc thi sáng tạo, khởi nghiệp. Năm 2026, giải pháp phát triển sản phẩm từ cây ổi Ruby đạt giải Khuyến khích tại Hội thi Sáng tạo kỹ thuật tỉnh Đắk Lắk. Dự án "Chuỗi giá trị tuần hoàn bưởi da xanh Ea Súp" của chị cũng đạt giải Ba tại Cuộc thi Phụ nữ Đắk Lắk khởi nghiệp sáng tạo - kiến tạo tương lai xanh.

Nếu chị Bích chọn đổi mới để nâng cao giá trị nông sản thì tại làng nghề dệt chiếu cói Phú Tân (xã Ô Loan), bản lĩnh phụ nữ lại thể hiện qua sự bền bỉ giữ nghề và ý chí vượt khó.

Làng nghề dệt chiếu cói Phú Tân có lịch sử hơn 100 năm, gắn bó với nhiều thế hệ người dân địa phương. Trong các công đoạn sản xuất thủ công đòi hỏi sự khéo léo, kiên trì, phụ nữ giữ vai trò nòng cốt, góp phần duy trì nghề truyền thống.

Chị Nguyễn Thị Linh, Chủ Cơ sở chiếu cói Mỹ Linh đã trải qua không ít khó khăn khi duy trì sản xuất. Những thời điểm thiếu nguyên liệu, thiếu nhân công, đặc biệt là các đợt mưa lũ khiến nguyên liệu bị ngập, hư hỏng, đã gây nhiều thiệt hại cho cơ sở. Tuy nhiên, chị không bỏ cuộc mà kiên trì khắc phục, tìm đầu ra cho sản phẩm, duy trì hoạt động và tạo việc làm cho lao động nữ địa phương.

Với chị Linh, giữ nghề không chỉ là tiếp nối công việc của ông bà, cha mẹ mà còn là trách nhiệm với những người lao động dựa vào nghề để mưu sinh. Cơ sở tạo điều kiện cho 15 lao động phụ nữ có hoàn cảnh khó khăn, người khuyết tật hoặc không thể đi làm xa có việc làm phù hợp. Sự kiên trì ấy vừa góp phần gìn giữ nghề truyền thống, vừa giúp chị em ổn định cuộc sống.

Bà Trần Thị Bi, Chủ tịch Hội LHPN xã Ô Loan nhận xét, chị Linh là người tâm huyết, có ý chí vượt khó và quyết tâm giữ nghề truyền thống. Dù gặp nhiều trở ngại trong sản xuất, nhất là thiệt hại do mưa lũ, chị vẫn nỗ lực duy trì cơ sở, tìm đầu ra cho sản phẩm và tạo việc làm cho phụ nữ địa phương, đặc biệt là những chị em có hoàn cảnh khó khăn, người khuyết tật.

Vun đắp giá trị gia đình

Bản lĩnh phụ nữ thời đại mới còn thể hiện ở khả năng xây dựng gia đình bình đẳng, tiến bộ, hạnh phúc. Trong cuộc sống hiện đại, sự chia sẻ trách nhiệm giữa vợ và chồng trong việc nhà, chăm sóc con cái giúp phụ nữ có thêm điều kiện phát triển bản thân, nghề nghiệp và tham gia các hoạt động xã hội.

Bà Nguyễn Thị Phương Thảo, Chủ tịch Hội LHPN xã Krông Ana cho biết, bên cạnh hỗ trợ hội viên phát triển kinh tế, hội chú trọng tuyên truyền xây dựng gia đình no ấm, tiến bộ, hạnh phúc; nâng cao nhận thức về bình đẳng giới, trách nhiệm giữa các thành viên và chăm lo giáo dục con cái.

Theo chị Siêu Thị Mẹo, hội viên phụ nữ xã Tây Sơn, hạnh phúc gia đình cần sự chung tay của cả vợ và chồng. Khi các thành viên biết sẻ chia công việc, lắng nghe và tôn trọng nhau, người phụ nữ sẽ giảm bớt áp lực, có thêm thời gian theo đuổi công việc và phát triển bản thân.

Để phụ nữ phát huy năng lực, bên cạnh nỗ lực cá nhân cần có sự đồng hành của gia đình, cộng đồng và tổ chức hội. Các hoạt động hỗ trợ khởi nghiệp, nâng cao kỹ năng số, tạo việc làm và trang bị kiến thức xây dựng gia đình hạnh phúc cần tiếp tục được chú trọng, nhất là đối với phụ nữ dân tộc thiểu số và phụ nữ có hoàn cảnh khó khăn.

Theo Chủ tịch Hội LHPN tỉnh Đắk Lắk Nguyễn Thị Hồng Thái, phát huy bản lĩnh phụ nữ thời đại mới đòi hỏi mỗi người không ngừng học hỏi, chủ động thích ứng và nuôi dưỡng khát vọng vươn lên. Sự đồng hành của gia đình, cộng đồng và tổ chức hội sẽ tạo động lực để phụ nữ khẳng định giá trị, xây dựng cuộc sống hạnh phúc, đóng góp tích cực vào sự phát triển của quê hương.

Khai mạc triển lãm tranh lụa "Sợi tơ cao nguyên"

Tại Bảo tàng Thế giới Cà phê, Hội Văn học Nghệ thuật Đắk Lắk đang tổ chức triển lãm tranh lụa với chủ đề "Sợi tơ cao nguyên".

Triển lãm có 39 tác phẩm chọn lọc của 11 họa sĩ được sáng tác trong thời gian gần đây. Với chất liệu lụa truyền thống, các họa sĩ đã khắc họa sinh động cảnh sắc thiên nhiên, con người, nét đẹp văn hóa và những ký ức sâu lắng về vùng đất đại ngàn. Mỗi tác phẩm mang một sắc thái và góc nhìn riêng về vùng đất Tây Nguyên. Khi đặt cạnh nhau, các tác phẩm hòa quyện thành một dòng chảy nghệ thuật liền mạch, nơi con người, thiên nhiên, văn hóa và ký ức cao nguyên cùng soi bóng, đối thoại.

Triển lãm "Sợi tơ cao nguyên" không chỉ giới thiệu vẻ đẹp tinh tế của chất liệu tranh lụa đến công chúng mà còn tôn vinh tình yêu, sự gắn bó sâu sắc của các nghệ sĩ đối với văn hóa, vùng đất và con người Đắk Lắk. Sự kiện là dịp hội ngộ của các họa sĩ đến từ Đắk Lắk và nhiều địa phương, trong đó có TP. Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh. Sự kết nối này góp phần mở rộng không gian giao lưu, giới thiệu tác phẩm và thúc đẩy hoạt động sáng tác mỹ thuật.

Triển lãm diễn ra đến hết ngày 30/10/2026 tại Bảo tàng Thế giới cà phê (đường Nguyễn Đình Chiểu, phường Buôn Ma Thuột), hứa hẹn sẽ là điểm hẹn văn hóa hấp dẫn đối với người dân địa phương, du khách.

Như Quỳnh

VẤN ĐỀ ĐÁNG QUAN TÂM

KHÔNG ĐỂ AI LỠ HẸN

Chương trình khám sức khỏe toàn dân đang bước vào giai đoạn rà soát, khám bổ sung để mở rộng diện bao phủ. trên địa bàn tỉnh đã có những cách làm linh hoạt, thiết thực. Song, để mọi người dân có cơ hội

Với người cao tuổi, người khó đi lại, những hộ dân ở xa điểm khám hay người lao động bận mưu sinh, việc tham gia khám sức khỏe theo lịch tập trung không phải lúc nào cũng thuận lợi. Từ thực tế đó, chính quyền ở một số địa phương đã chủ động tìm cách tháo gỡ, đổi mới hình thức để người dân tiếp cận với chương trình khám sức khỏe toàn dân.

Theo hướng dẫn của Bộ Y tế, người cao tuổi, người mắc bệnh nặng, người khó khăn trong đi lại được tổ chức khám sức khỏe tại nhà nhằm bảo đảm khả năng tiếp cận dịch vụ y tế. *Ảnh:* **D. Bằng**

LINH HOẠT TRONG CÁCH LÀM

Duy Bằng

Gỡ khó bằng những việc làm thiết thực

Trong đợt khám sức khỏe định kỳ, sàng lọc miễn phí dành cho người có công với cách mạng, hộ nghèo và hộ cận nghèo, xã Hòa Phú đã bố trí phương tiện đưa đón những trường hợp gặp khó khăn trong việc đi lại. Cách làm này giúp người cao tuổi, người sức khỏe yếu thuận tiện hơn khi đến điểm khám. Đồng thời thể hiện sự quan tâm của chính quyền địa phương đối với những người cần được hỗ trợ.

Ông Nguyễn Trọng Xưởng (cán bộ hưu trí, người có công với cách mạng tại xã Hòa Phú) chia sẻ: "Ở tuổi chúng tôi, việc đi lại để khám sức khỏe đôi khi không dễ dàng. Nay được chính quyền địa phương quan tâm, bố trí xe đưa đón tận tình, chu đáo, tôi rất phấn khởi. Chương trình mang lại lợi ích thiết thực nên tôi sẽ tích cực tham gia, đồng thời vận động người thân, bà con cùng hưởng ứng để chủ động bảo vệ sức khỏe".

Không chỉ quan tâm đến các đối tượng chính sách, xã Hòa Phú còn xây dựng kế hoạch khám sức khỏe định kỳ miễn phí cho trẻ dưới 6 tuổi, phấn đấu bảo đảm trẻ trong độ tuổi này được kiểm tra sức khỏe ít nhất một lần trong năm. Trạm Y tế xã phối hợp với các cơ sở giáo dục, cộng tác viên và gia đình rà soát danh sách, bố trí hoạt động khám phù hợp. Qua đó, trẻ được theo dõi sự phát triển thể chất, phát hiện sớm những dấu hiệu bất thường; phụ huynh được tư vấn về dinh dưỡng, phòng bệnh và chăm sóc sức khỏe.

Đối với nhóm trẻ dưới 6 tuổi, ngành y tế cũng hướng dẫn các địa phương tổ chức khám sức khỏe định kỳ kết hợp với những buổi tiêm chủng thường xuyên tại trạm y tế. Việc lồng ghép này giúp phụ huynh thuận tiện đưa trẻ đến khám, hạn chế phải đi lại nhiều lần, đồng thời tận dụng đội ngũ và cơ sở vật chất sẵn có.

Đổi mới cách làm, tạo thêm sức hút

Với hơn 100.000 người dân tại 45 khu phố, phường Tuy Hòa đứng trước không ít khó khăn khi triển khai chương trình khám sức khỏe toàn dân. Địa bàn rộng, dân số đông, nhu cầu chăm sóc sức khỏe đa dạng, trong khi đội ngũ y tế vẫn phải bảo đảm nhiệm vụ chuyên môn thường xuyên, đòi hỏi địa phương phải linh hoạt trong tổ chức thực hiện.

Điểm nhấn trong cách làm của phường Tuy Hòa là tổ chức Ngày hội khám sức khỏe toàn dân với chủ đề "Chuyển đổi số vì sức khỏe cộng đồng". Bên cạnh hoạt động khám sức khỏe tổng quát, tầm soát một số bệnh thường gặp, tư vấn dinh dưỡng và phòng bệnh, ngày hội còn bố trí các gian hàng giới thiệu, hướng dẫn người dân sử dụng những tiện ích chuyển đổi số trong lĩnh vực y tế.

Tại đây, người dân không chỉ được khám, tư vấn sức khỏe mà còn được hướng dẫn sử dụng ứng dụng VNeID, tiếp cận thông tin sức khỏe điện tử và tìm hiểu các tiện ích phục vụ khám chữa bệnh. Thay vì chỉ nghe tuyên truyền, người tham gia có thể trực tiếp thực hành các thao tác với sự hỗ trợ của lực lượng hướng dẫn. Cách làm này đặc biệt có ý nghĩa đối với người cao tuổi, những người chưa quen sử dụng công nghệ, giúp họ từng bước tiếp cận các phương thức quản lý, theo dõi sức khỏe trên môi trường số.

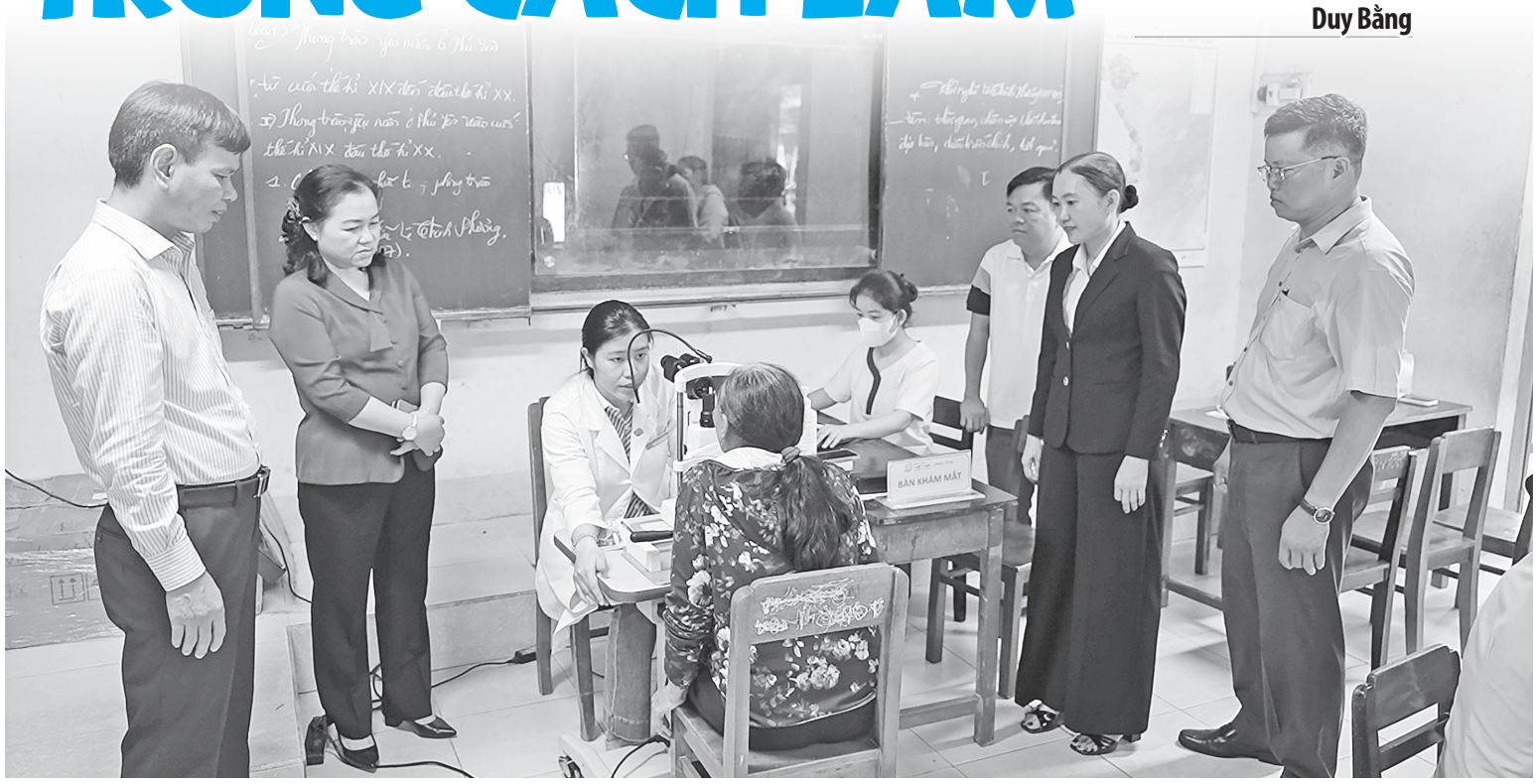
Việc kết hợp khám sức khỏe với các hoạt động trải nghiệm không chỉ tạo thêm sự hấp dẫn cho ngày hội mà còn góp phần đưa chuyển đổi số đến gần người dân bằng những tiện ích cụ thể, gắn với nhu cầu chăm sóc sức khỏe hằng ngày.

Không chỉ đổi mới hình thức tổ chức ngày hội, địa phương còn linh hoạt lựa chọn địa điểm, thời gian khám phù hợp với từng nhóm đối tượng. Điển hình là chiến dịch 10 ngày cao điểm kiểm tra sức khỏe đầu năm học 2026 - 2027, diễn ra từ ngày 19 - 28/9, với quy mô hơn 25.000 trẻ em, học sinh tại 24 cơ sở giáo dục.

Để triển khai khối lượng công việc lớn trong thời gian ngắn, Trạm Y tế phường Tuy Hòa phối hợp với các trường rà soát danh sách, thống nhất lịch kiểm tra, phân công nhân lực và chuẩn bị điều kiện phục vụ khám. Hoạt động được tổ chức ngay tại trường học, học sinh được bố trí theo khối lớp, nhóm lớp và khung thời gian cụ thể, hạn chế ảnh hưởng đến việc dạy và học. Nhờ sự phối hợp này, chiến dịch đã hoàn thành trước thời hạn đề ra.

Ngoài nhóm học sinh, phường Tuy Hòa còn quan tâm đến những người khó khăn trong việc tiếp cận dịch vụ y tế. Ngay sau khi có hướng dẫn của Bộ Y tế về khám sức khỏe tại nhà cho các nhóm đối tượng đặc thù, phường Tuy Hòa đã tổ chức thăm khám tại nhà cho khoảng 100 người cao tuổi sức khỏe yếu, người khuyết tật và người hạn chế khả năng vận động.

Theo ThS.BS Nguyễn Bá Luân, Giám đốc Trạm Y tế phường Tuy Hòa, với địa bàn đông dân, việc tổ chức khám sức khỏe phải được tính toán kỹ từ khâu lập danh sách, bố trí nhân lực đến lựa chọn địa điểm và thời gian. Đối với học sinh, sự phối hợp của nhà trường giúp hoạt động kiểm tra diễn ra thuận lợi, bảo đảm tiến độ. Trong khi đó, việc tổ chức khám tại nhà cho người cao tuổi sức khỏe yếu, người khuyết tật và người khó đi lại là giải pháp phù hợp để mở rộng khả năng tiếp cận dịch vụ y tế. Cùng với tổ chức khám, đơn vị chú trọng tổng hợp, cập nhật kết quả, phục vụ quản lý và theo dõi sức khỏe lâu dài.

Hoạt động khám sức khỏe trên địa bàn phường Tuy Hòa được triển khai linh hoạt, phù hợp với từng nhóm đối tượng, góp phần đẩy nhanh tiến độ và mở rộng diện bao phủ. *Ảnh:* **D. Bằng**

Đắk Lắk Cuối tuần | 5
Số: 404 ngày 18/10/2026

KHÁM SỨC KHỎE

Từ tháo gỡ khó khăn, đổi mới hình thức tổ chức, đến huy động các lực lượng cùng vào cuộc, nhiều xã, phường được khám sức khỏe, vẫn cần những giải pháp đồng bộ và sự chủ động, trách nhiệm từ cơ sở.

TRÁCH NHIỆM *từ* CƠ SỞ

Khánh Giang

Hơn 2,5 triệu người dân trong tỉnh đã được khám, kiểm tra sức khỏe qua các hình thức theo quy định, đạt 82,62% dân số. Kết quả này cho thấy những nỗ lực của ngành y tế và các địa phương, song cũng đặt ra yêu cầu tiếp tục rà soát, vận động và hỗ trợ những người chưa tham gia. Trong giai đoạn khám bổ sung, sự chủ động của chính quyền và các lực lượng ở cơ sở có ý nghĩa quan trọng để chương trình đạt mục tiêu đề ra.

Chung sức, đồng lòng

Tại phường Buôn Ma Thuột, chương trình khám sức khỏe toàn dân được triển khai với sự phối hợp của các cơ quan, đơn vị, trường học, doanh nghiệp và lực lượng ở khu dân cư. Theo Trạm Y tế phường Buôn Ma Thuột, đến nay, địa phương ghi nhận hơn 22.000 người được khám sức khỏe định kỳ, khám sàng lọc. Đồng thời phối hợp với các trường học kiểm tra sức khỏe cho hơn 10.000 học sinh, phối hợp với Bệnh viện Phổi Đắk Lắk khám sàng lọc bệnh lao cho hơn 800 người dân. Địa phương cũng tổ chức khám sức khỏe cho trẻ dưới 6 tuổi kết hợp tiêm chủng mở rộng, bảo đảm 100% trẻ trong độ tuổi này được kiểm tra sức khỏe ít nhất một lần trong năm.

Bên cạnh tổ chức khám theo từng nhóm đối tượng, phường chú trọng phát huy vai trò của các tổ dân phố, thôn, buôn trong rà soát danh sách, thông báo lịch và vận động người dân tham gia. Nhờ được tổ dân phố thông tin, vận động, ông Bùi Huy Phước (60 tuổi, phường Buôn Ma Thuột) đã tham gia khám sức khỏe và phát hiện có vấn đề về đái tháo đường, được bác sĩ tư vấn hướng điều trị. Theo ông Phước, ở độ tuổi của ông, nguy cơ mắc các bệnh mạn tính ngày càng cao nên việc kiểm tra sức khỏe định kỳ rất cần thiết. Chương trình khám sức khỏe miễn phí giúp ông nắm rõ hơn tình trạng sức khỏe của bản thân, kịp thời phát hiện những bất thường để có hướng theo dõi, điều trị phù hợp, đồng thời giảm bớt chi phí khám ban đầu cho gia đình.

Bác sĩ CKI Trương Tiến Phát, Giám đốc Trạm Y tế phường Buôn Ma Thuột cho biết, điều quan trọng trong giai đoạn này là nắm chắc số người chưa được khám, xác định nguyên nhân để có biện pháp vận động, hỗ trợ phù hợp. Trạm tiếp tục phối hợp với các lực lượng ở cơ sở rà soát, bố trí lịch khám, ưu tiên người cao tuổi, người khó đi lại và lao động thường xuyên vắng nhà. Đồng thời tiếp tục rà soát, cập nhật kết quả vào hồ sơ sức khỏe điện tử, bảo đảm mỗi người dân được quản lý, theo dõi sức khỏe đầy đủ và lâu dài.

> "Đẩy nhanh tiến độ phải đi đôi với bảo đảm chất lượng chuyên môn, không chạy theo số lượng hay thành tích. Hoạt động khám cần chú trọng phát hiện sớm nguy cơ bệnh tật, tư vấn, hướng dẫn người dân theo dõi sức khỏe và điều trị khi cần thiết".
>
> *Phó Giám đốc Sở Y tế*
> **Phạm Minh Hữu**

Thực tế cho thấy, để chương trình khám sức khỏe toàn dân đạt mục tiêu, không thể chỉ trông chờ vào ngành y tế. Tại Công văn số 7249/SYT-NVYD ngày 23/9/2026, Sở Y tế xác định UBND xã, phường là cơ quan chủ trì, chịu trách nhiệm chính trong tổ chức thực hiện tại địa bàn; Chủ tịch UBND xã, phường trực tiếp chỉ đạo, chịu trách nhiệm về tiến độ, kết quả và tính chính xác của danh sách đối tượng, không giao khoán cho ngành y tế. Chính quyền cơ sở phải chủ động rà soát, phân công nhiệm vụ đến từng thôn, buôn, tổ dân phố; huy động Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể và cộng tác viên y tế cùng tham gia vận động, hỗ trợ người dân.

Sự phối hợp giữa chính quyền, ngành y tế và các lực lượng ở khu dân cư không chỉ góp phần đẩy nhanh tiến độ mà còn là cơ sở để xác định, tiếp cận những trường hợp chưa được khám trong giai đoạn tiếp theo.

Để người dân được tiếp cận bằng hình thức phù hợp

Đến nay, dù 102/102 xã, phường trong tỉnh đã ban hành kế hoạch khám sức khỏe toàn dân, song việc đưa những người chưa tham gia đến với chương trình vẫn gặp không ít trở ngại.

Tại xã Dray Bhăng, sau khi ban hành kế hoạch vào đầu tháng 8, địa phương đã chủ động liên hệ các cơ sở y tế công lập để huy động nhân lực, trang thiết bị nhưng gặp khó khăn trong việc bố trí bác sĩ hỗ trợ. Trước tình hình đó, xã phối hợp với cơ sở y tế tư nhân tổ chức hai đợt khám tại trạm y tế và các điểm khám phụ cho gần 2.000 lượt người, gồm người cao tuổi, người lao động, người mắc bệnh mạn tính, trẻ em và các đối tượng chính sách.

Bác sĩ Trần Bảo Long, Giám đốc Trạm Y tế xã Dray Bhăng cho biết, địa bàn rộng, phần lớn người dân làm nông nghiệp nên khó tập trung khám theo lịch cố định. Để nâng cao tỷ lệ tham gia, Trạm Y tế đang phối hợp với các thôn, buôn rà soát người chưa được khám, vận động và bố trí lịch phù hợp với thời gian lao động, sinh hoạt của bà con.

Khó khăn ở Dray Bhăng cũng là thực tế tại nhiều địa phương có dân cư phân tán. Trong khi người lao động bận sản xuất, người đi làm ăn xa khó thu xếp thời gian, người cao tuổi, người khuyết tật hoặc mắc bệnh nặng lại gặp trở ngại trong di chuyển. Vì vậy, việc rà soát không chỉ nhằm xác định số người chưa được khám mà còn phải làm rõ nguyên nhân để có phương án tiếp cận phù hợp.

Để phấn đấu cơ bản hoàn thành chương trình trong tháng 10/2026, Sở Y tế tăng cường theo dõi tiến độ tại từng địa phương, đồng thời hướng dẫn tổ chức khám tại nhà đối với người khó di chuyển, khám lưu động ở địa bàn rộng, giao thông khó khăn khi cần thiết và bảo đảm điều kiện chuyên môn. Những trạm y tế thiếu bác sĩ chuyên khoa có thể đề xuất tăng cường nhân lực; nơi chưa đủ điều kiện khám phải phối hợp với cơ sở y tế đủ điều kiện để thực hiện.

Theo Phó Giám đốc Sở Y tế Phạm Minh Hữu, các cơ sở khám chữa bệnh cần cập nhật đầy đủ, kịp thời kết quả sau mỗi đợt khám, đồng bộ dữ liệu với Sổ sức khỏe điện tử. Đồng thời, các địa phương phối hợp với lực lượng công an rà soát, đối chiếu thông tin theo mã định danh cá nhân, xác định chính xác người đã được khám, tránh trùng lặp đối tượng. Qua đó, từng bước hình thành hệ thống quản lý, theo dõi sức khỏe người dân liên tục, lâu dài.

Để không ai lỡ hẹn khám sức khỏe, điều quan trọng không chỉ là tăng số đợt khám mà còn phải nắm chắc từng trường hợp chưa tham gia, xác định đúng trở ngại và có giải pháp tháo gỡ. Khi mỗi người dân được tiếp cận bằng hình thức phù hợp, chương trình mới thực sự phát huy hiệu quả.

Người dân phường Buôn Ma Thuột được khám, tư vấn và hướng dẫn chăm sóc sức khỏe trong chương trình khám sức khỏe toàn dân. *Ảnh:* **K. Giang**

Người cao tuổi, người gặp khó khăn trong đi lại được khám sức khoẻ tại nhà. *Ảnh:* **K. Giang**

Học sinh tham gia giao lưu, trao đổi trong "Tiết học biên cương". *Ảnh:* Q. Anh

Bồi đắp tình yêu TỔ QUỐC từ "Tiết học biên cương"

Quỳnh Anh

Những người lính quân hàm xanh đang mang "Tiết học biên cương" đến với học sinh cùng những bài học ngoài trang sách. Qua câu chuyện thực tế, kiến thức pháp luật và trải nghiệm về cuộc sống nơi tuyến đầu, tình yêu quê hương được bồi đắp từ những điều gần gũi, thiết thực.

Những người thầy mang quân hàm xanh

Buổi sáng thứ hai đầu tuần, sân Trường Phổ thông dân tộc nội trú Tiểu học và THCS Buôn Đôn (xã Buôn Đôn) rộn ràng hơn thường lệ. Thay vì thầy cô giáo quen thuộc, trước mặt các em học sinh là những người thầy mặc quân phục xanh. Họ mang đến trường học những câu chuyện từ thực tiễn công tác, những kiến thức pháp luật gắn với cuộc sống và hơn hết là nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới quốc gia.

Đây cũng là buổi học đầu tiên trong khuôn khổ mô hình "Tiết học biên cương" do các Đồn Biên phòng Sê Rê Pốk, Bo Heng, Yok Đôn và Tiểu đoàn Huấn luyện - Cơ động (Bộ đội Biên phòng tỉnh) phối hợp với nhà trường tổ chức.

Năm học 2026 - 2027, trường có hơn 1.100 học sinh. Với quy mô ấy, việc đổi mới hình thức giáo dục, đưa kiến thức đến gần hơn với đời sống là yêu cầu thiết thực. "Tiết học biên cương" mở thêm một cách tiếp cận: để những điều vốn được biết qua sách vở trở nên cụ thể hơn bằng câu chuyện, hình ảnh và trải nghiệm từ chính những người đang làm nhiệm vụ nơi tuyến đầu.

Thượng úy Nguyễn Khả Minh Chiến, Đội trưởng Đội Phòng, chống ma túy và tội phạm (Đồn Biên phòng Sê Rê Pốk) là người trực tiếp "đứng lớp". Để bài giảng phù hợp với lứa tuổi học sinh, anh cùng đồng đội chuẩn bị giáo án, tư liệu thực tế về công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm, lựa chọn cách truyền đạt gần gũi.

Qua hình ảnh minh họa và những câu chuyện thực tế, các em được tìm hiểu về tác hại của ma túy, hiểm họa ma túy học đường và cách nâng cao ý thức tự bảo vệ mình. Những nội dung này được lồng ghép với câu hỏi giao lưu, trò chơi tương tác, tạo cơ hội để học sinh chủ động tham gia thay vì chỉ ngồi nghe.

Em Bùi Xuân Thiên, học sinh lớp 6C chia sẻ, qua tiết học, em hiểu thêm tình yêu quê hương, đất nước không chỉ thể hiện bằng lời nói mà còn từ việc chấp hành pháp luật, biết bảo vệ bản thân, cộng đồng.

Bộ đội Biên phòng hướng dẫn học sinh nội trú rèn luyện nền nếp sinh hoạt, kỹ năng làm việc và sinh hoạt tập thể. *Ảnh:* Q. Anh

Theo Trung tá Nguyễn Văn Kiều, Chính trị viên Đồn Biên phòng Sê Rê Pốk, mô hình "Tiết học biên cương" sẽ được tổ chức định kỳ mỗi tháng một tiết học, không tính thời gian nghỉ hè. Thực hiện kế hoạch, trong năm học sẽ có ít nhất hai tiết tại các đồn biên phòng, Tiểu đoàn Huấn luyện - Cơ động và khu vực biên giới; ít nhất một tiết tại Di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Bến phà vượt sông Sêrêpốk; ít nhất ba tiết kết hợp các hình thức sân khấu hóa như tọa đàm, giao lưu và biểu diễn văn nghệ.

Việc đa dạng hóa địa điểm và hình thức tổ chức mở ra cơ hội để học sinh tiếp cận kiến thức bằng trải nghiệm trực quan. Từ sân trường đến đồn biên phòng, từ bài giảng đến không gian lịch sử, biên cương dần trở nên gần gũi hơn trong nhận thức của các em.

Xây dựng ý thức công dân cho thế hệ trẻ

Những năm qua, các cơ quan, đơn vị Bộ đội Biên phòng tỉnh đã phối hợp với các trường học tổ chức nhiều hoạt động ngoại khóa như "Tiết học biên cương", "Tiết học biên giới, hải đảo". Nội dung tuyên truyền được minh họa bằng hình ảnh thực tế của người lính trong thực hiện nhiệm vụ huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu; tuần tra bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới quốc gia và các video lịch sử. Ngoài ra, các trò chơi, hoạt động tương tác cũng được lồng ghép nhằm giúp học sinh tiếp thu kiến thức sinh động, hiệu quả hơn.

Song song với đó, chương trình "Học kỳ rèn luyện kỷ cương, nền nếp" cũng được Bộ đội Biên phòng phối hợp triển khai, hỗ trợ học sinh nội trú rèn luyện từng thói quen nhỏ trong sinh hoạt, kỹ năng sống và tinh thần tập thể. Các hoạt động bổ trợ lẫn nhau, giúp việc giáo dục không dừng lại ở tiếp nhận thông tin thụ động mà hướng đến rèn luyện ý thức và hành vi hằng ngày.

Đại tá Rơ Lan Ngân, Phó Chính ủy Ban Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh cho hay, trên cơ sở chương trình phối hợp với các trường học kết nghĩa, đơn vị đang chỉ đạo các đồn biên phòng triển khai hiệu quả mô hình "Tiết học biên cương", "Tiết học biên giới, hải đảo". Hoạt động không chỉ góp phần đổi mới giáo dục mà còn tăng cường mối quan hệ gắn bó giữa bộ đội biên phòng với nhà trường, địa phương.

Những tiết học đặc biệt ấy không dừng ở việc giúp các em hiểu thêm về người lính hay vùng đất phên giậu Tổ quốc, mà hướng đến hình thành ý thức công dân, lòng tự hào và trách nhiệm với cộng đồng. Mỗi bài học không chỉ đọng lại trong ký ức mà còn hiện diện trong cách các em suy nghĩ, lựa chọn và hành động. Từ những lớp học nơi vùng biên hôm nay, tình yêu Tổ quốc được bồi đắp bằng những điều gần gũi, thiết thực và bền bỉ như thế.

Đắk Lắk Cuối tuần | 7
Số: 404 ngày 18/10/2026

Chị Mỹ Hòa *(thứ hai từ phải sang)* **và chị Ngọc Thúy** *(thứ ba từ phải sang)* **được trao giải Nhất cuộc thi "Gia đình Chuyển đổi số".**
Ảnh: **Thúy Hồng**

CHUYỂN ĐỔI SỐ bắt đầu từ mỗi GIA ĐÌNH

Thúy Hồng

Chuyển đổi số (CĐS) không chỉ diễn ra ở cơ quan, doanh nghiệp mà còn bắt đầu từ những thay đổi trong mỗi gia đình.

Qua cuộc thi "Gia đình Chuyển đổi số" năm 2026 cho thấy, mỗi tác phẩm là một câu chuyện đời thường, khi các thành viên chủ động học hỏi, hỗ trợ nhau ứng dụng công nghệ, những tiện ích số có thể cải thiện cuộc sống và lan tỏa đến cộng đồng.

Công nghệ số trong mỗi nếp nhà

Trong tác phẩm ảnh "Người giữ nhịp số trong mái ấm ba thế hệ", chị Nguyễn Thị Mỹ Hòa (xã Tuy An Nam) kể câu chuyện chuyển đổi số từ chính gia đình mình. Tác phẩm đoạt giải Nhất thể loại ảnh tập trung vào cách các thành viên ở nhiều độ tuổi cùng làm quen, sử dụng công nghệ và hỗ trợ nhau thích nghi với nhịp sống mới.

Thường xuyên sử dụng nền tảng số để trao đổi tài liệu, xử lý công việc và phối hợp với phụ huynh, chị Hòa đã hướng dẫn người thân tiếp cận những tiện ích phù hợp. Bố chồng chị, một cán bộ nghỉ hưu hơn 10 năm, nay sử dụng thành thạo Sổ tay đảng viên điện tử, thanh toán không dùng tiền mặt và thực hiện giao dịch trực tuyến. Ông cũng được hướng dẫn nhận biết nguồn thông tin đáng tin cậy.

Mẹ chồng chị vốn quen công việc đồng áng, trước đây chủ yếu dùng điện thoại để nghe gọi, nay đã biết xem dự báo thời tiết, tìm hiểu cách chăm sóc cây trồng trên mạng xã hội và gọi điện video cho người thân. Hai con của chị cũng sử dụng công nghệ phục vụ học tập.

Bên cạnh hướng dẫn người thân sử dụng công nghệ, chị Hòa thường nhắc các thành viên không tùy tiện nhấp vào đường dẫn lạ, không cung cấp mã bảo mật và cần kiểm tra nguồn thông tin để tránh bị lừa đảo trực tuyến.

Video "Người phụ nữ trong thời đại công nghệ số" của chị Phạm Thị Ngọc Thúy (xã Sơn Thành), đoạt giải Nhất thể loại video, lại gợi mở những cơ hội công nghệ mang đến cho mỗi cá nhân.

Theo chị Thúy, tác phẩm bắt nguồn từ công việc hằng ngày, từ chăm sóc con cái, đồng hành cùng con học tập đến chia sẻ kiến thức với cha mẹ. Đặc biệt, việc sử dụng các kênh truyền thông và nền tảng số giúp chị có thêm cơ hội giới thiệu nông sản địa phương, được nhiều nơi mời tham gia các hoạt động triển lãm, trưng bày nông sản. Với chị, đây là cơ hội để sản phẩm địa phương được nhiều người biết đến hơn.

Có thể thấy, CĐS không đơn thuần là sở hữu điện thoại thông minh hay biết sử dụng một vài ứng dụng. Điều quan trọng là mỗi người chủ động học hỏi, vận dụng công nghệ vào nhu cầu thực tế. Khi người lớn tuổi tiếp cận thông tin thuận tiện hơn, trẻ em có thêm công cụ học tập, người lao động tìm được cách quảng bá sản phẩm, công nghệ sẽ phát huy giá trị thiết thực.

Từ gia đình lan tỏa đến cộng đồng

Nhiều tác phẩm đoạt giải tại cuộc thi còn mở rộng góc nhìn sang sinh kế và gìn giữ văn hóa. "Đưa sản vật buôn làng lên không gian số" của tác giả Bùi Văn Cọ gợi mở hướng quảng bá sản phẩm địa phương trên nền tảng trực tuyến; "Cùng gia đình livestream dệt thổ cẩm dân tộc Ba Na" của tác giả Bùi Vũ Khắc Siêu cho thấy không gian mạng có thể trở thành kênh giới thiệu nghề truyền thống và bản sắc văn hóa.

Ở lĩnh vực phục vụ đời sống, tác phẩm "Cài đặt VNeID" của tác giả Bùi Thị Thùy Duyên và "Đặt lịch khám bệnh trên điện thoại - chủ động chăm sóc sức khỏe gia đình trong thời đại số" của tác giả Triệu Thị Hợp đề cập đến những tiện ích công nghệ gắn với nhu cầu thiết yếu. Các chủ đề này cho thấy CĐS có thể bắt đầu từ nhiều công việc gần gũi, từ giải quyết nhu cầu cá nhân, hỗ trợ sinh kế, quảng bá giá trị địa phương.

Theo ông Nguyễn Quốc Hiệp, Phó Giám đốc Sở VH-TT&DL, giá trị của các tác phẩm không chỉ nằm ở hình thức thể hiện mà còn ở những câu chuyện chân thực, lợi ích cụ thể và khả năng gợi mở cách làm để các gia đình khác học tập. Vì vậy, sau cuộc thi, những câu chuyện được chia sẻ sẽ tiếp tục trở thành hành động trong mỗi gia đình, để công nghệ giúp cuộc sống thuận tiện, an toàn hơn và các thành viên trong gia đình gắn bó hơn.

Thực tiễn cho thấy, công cuộc CĐS ở cơ sở thời gian qua đã đạt được những tín hiệu tích cực. Trong đó, nhiều người dân đã biết thực hiện dịch vụ công trực tuyến, thanh toán số, tra cứu thông tin và ứng dụng công nghệ vào sản xuất, kinh doanh. Tuy nhiên, điều quan trọng nhất vẫn là phải hình thành được thói quen trong đời sống của chính mỗi người. Khi mỗi người, mỗi gia đình biết ứng dụng công nghệ vào công việc, học tập và sinh hoạt, những thay đổi nhỏ sẽ tạo nền tảng để CĐS lan tỏa bền vững trong cộng đồng, góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống từ cơ sở.

Một bức ảnh trong tác phẩm "Chiếu cói Phú Tân thích ứng với chuyển đổi số" của tác giả Lê Chí Trung đoạt giải Ba cuộc thi. *Ảnh:* **CTV**

Cuộc thi "Gia đình Chuyển đổi số" năm 2026 đã nhận được 229 tác phẩm, gồm 115 video và 114 tác phẩm ảnh. Các bài dự thi trên Fanpage cuộc thi đạt 1.113.418 lượt xem, 24.860 lượt thích và bình luận; trên TikTok đạt hơn 34.000 lượt xem và tiếp cận.

Đưa giảng đường đến gần thực tiễn

Không chỉ tiếp thu kiến thức qua sách vở, học sinh, sinh viên các trường đại học, cao đẳng trong tỉnh còn được tham gia nhiều hoạt động trải nghiệm tại cơ sở, doanh nghiệp, từng bước vận dụng kiến thức, rèn luyện kỹ năng nghề nghiệp, chuẩn bị hành trang trước khi bước vào thị trường lao động.

Trung Hiếu

Học sinh ngành Hướng dẫn viên Du lịch, Trường Cao đẳng Buôn Ma Thuột tham gia hoạt động trải nghiệm tại Khánh Hòa . *Ảnh:* Quốc Cường

Học đi đôi với hành

Trong quá trình học ngành Hướng dẫn viên du lịch tại Trường Cao đẳng Buôn Ma Thuột, Khai Bảo Thanh có cơ hội tham gia nhiều chuyến trải nghiệm tại Khu du lịch sinh thái - văn hóa - cộng đồng KoTam và Khu du lịch cầu treo Buôn Đôn. Qua những chuyến đi, Thanh hiểu rõ hơn đặc thù nghề nghiệp, từ kỹ năng giao tiếp, xử lý tình huống đến cách tổ chức, phục vụ khách du lịch. "Những chuyến đi giúp em tích lũy thêm kinh nghiệm, có cái nhìn tổng quan hơn về ngành học và công việc mình sẽ làm sau này", Thanh chia sẻ.

Với những ngành đòi hỏi kỹ năng thực hành cao như Kỹ thuật chế biến món ăn, việc học gắn với trải nghiệm càng có ý nghĩa thiết thực. Theo cô Nông Thị Thúy, giáo viên ngành Kỹ thuật chế biến món ăn, Trường Cao đẳng Buôn Ma Thuột, bên cạnh kiến thức trên lớp và chương trình thực tế tại doanh nghiệp, nhà trường còn tổ chức các chuyên đề, cuộc thi pha chế, chế biến món ăn Á - Âu, tìm hiểu ẩm thực Tây Nguyên. Học sinh cũng được giao lưu ẩm thực với sinh viên Ấn Độ đang học tại Trường Đại học Y Dược Buôn Ma Thuột; tham quan bếp ăn tập thể, nhà hàng, khách sạn trên địa bàn.

Những hoạt động này giúp người học làm quen với quy trình chế biến, tổ chức công việc và các yêu cầu về vệ sinh, an toàn thực phẩm. Kiến thức trong giáo trình cũng trở nên trực quan, dễ hiểu hơn khi được vận dụng vào từng công đoạn cụ thể.

Hờ Nhi Mlô, học sinh ngành Kỹ thuật chế biến món ăn, Trường Cao đẳng Đắk Lắk cho biết, những lần trải nghiệm tại Khách sạn Hai Bà Trưng (phường Buôn Ma Thuột) giúp em học hỏi cách phối hợp nhóm, chế biến món ăn, sắp xếp bàn tiệc và tổ chức phục vụ. Qua đó, em hiểu thêm về nguyên liệu, dinh dưỡng và yêu cầu nghề nghiệp, đồng thời tự tin hơn khi chuẩn bị tìm kiếm việc làm sau tốt nghiệp.

Thạc sĩ Trần Quốc Cường, Phó Hiệu trưởng Trường Cao đẳng Buôn Ma Thuột cho biết, nhà trường chú trọng kết hợp đào tạo lý thuyết với thực hành, trải nghiệm tại doanh nghiệp. Học sinh ngành Công nghệ kỹ thuật ô tô được tiếp cận môi trường làm việc tại các hãng VinFast, Hyundai, Kia; ngành Tin học ứng dụng có cơ hội thực tế tại Viettel, Vinaphone. Với các ngành nhà hàng, khách sạn, nhà trường phối hợp cùng doanh nghiệp tổ chức hướng dẫn pha chế, sắp xếp món ăn và kiến tập tại nhà hàng, khách sạn phù hợp với độ tuổi, điều kiện của người học.

Từ trải nghiệm đến năng lực nghề nghiệp

Hoạt động trải nghiệm thực tế còn được các trường đại học, cao đẳng mở rộng ở nhiều lĩnh vực đào tạo. Tại Trường Cao đẳng Bách khoa Tây Nguyên, sinh viên ngành Quản trị kinh doanh có buổi học tại buôn du lịch cộng đồng Akô Dhông. Thay vì chỉ tìm hiểu mô hình kinh doanh qua giáo trình, các em trực tiếp quan sát cách khai thác giá trị văn hóa bản địa, tìm hiểu hoạt động du lịch cộng đồng và gặp gỡ người dân.

Giữa không gian văn hóa của người Êđê, những câu chuyện về nhà dài truyền thống, gìn giữ bản sắc và phát triển du lịch giúp sinh viên hiểu rõ hơn mối liên hệ giữa văn hóa với kinh tế, kinh doanh. Từ đó, các em có thêm góc nhìn về xây dựng sản phẩm và phát triển mô hình kinh doanh dựa trên lợi thế địa phương.

Trần Văn Nghĩa, sinh viên năm hai ngành Quản trị kinh doanh, Trường Cao đẳng Bách khoa Tây Nguyên chia sẻ: "Qua những chuyến đi trải nghiệm, em hiểu rõ hơn cách một mô hình du lịch cộng đồng vận hành và nhận ra những kiến thức học trên lớp hoàn toàn có thể áp dụng vào thực tế".

Tại Trường Đại học Tây Nguyên, hoạt động trải nghiệm, kiến tập, thực tập và thực hành được đưa vào chương trình đào tạo của các khoa. TS Nguyễn Thanh Trúc, Hiệu trưởng nhà trường cho biết, trường chú trọng tăng thời lượng học tập tại cơ sở, doanh nghiệp và các mô hình thực tiễn phù hợp với từng ngành. Sinh viên ngành nông nghiệp được tiếp cận trang trại, doanh nghiệp và mô hình sản xuất của nông dân; sinh viên ngoại ngữ có cơ hội trải nghiệm tại doanh nghiệp du lịch, lữ hành và các cơ quan, đơn vị liên quan. Những ngày học tập tại cơ sở giúp sinh viên củng cố kiến thức chuyên môn, rèn luyện kỹ năng nghề nghiệp và hiểu rõ hơn yêu cầu của công việc sau khi ra trường.

Trong bối cảnh thị trường lao động ngày càng đòi hỏi khả năng thích ứng, việc gắn đào tạo với thực tiễn không chỉ nâng cao chất lượng học tập mà còn tăng cường kết nối giữa nhà trường và doanh nghiệp. Để phát huy hiệu quả, các hoạt động trải nghiệm cần được tổ chức bài bản, phù hợp với chuẩn đầu ra từng ngành, giúp người học từng bước chuyển hóa kiến thức thành năng lực làm việc.

Hoàng Văn Bảo lan tỏa tình yêu với nhạc cụ dân tộc

Giữa nhịp sống hiện đại, anh Hoàng Văn Bảo (SN 1986), dân tộc Nùng, ở buôn Cư Prông, xã Ea Păl, lặng lẽ gìn giữ tình yêu với tiếng sáo trúc. Từ niềm đam mê thuở nhỏ, anh tự học, tự chế tác nhạc cụ và tích cực tham gia các hoạt động văn hóa, văn nghệ, góp phần lan tỏa những giá trị truyền thống đến cộng đồng.

Thanh Xuân

Anh Hoàng Văn Bảo với bộ sưu tập sáo trúc do chính tay anh chế tác. *Ảnh:* T. Xuân

Trong căn nhà nhỏ ở buôn Cư Prông, những ống tre, nứa được anh Hoàng Văn Bảo xếp ngay ngắn. Với anh Bảo, tiếng sáo không chỉ là âm thanh của một loại nhạc cụ mà còn là một phần ký ức tuổi thơ, là tình yêu với văn hóa dân tộc được nuôi dưỡng qua năm tháng. Từ chỗ chỉ làm sáo để chơi, anh bắt đầu nhận được sự quan tâm của những người cùng sở thích. Nhiều người xem anh biểu diễn, nghe thử tiếng sáo rồi đặt mua sáo anh làm ra. Sản phẩm của anh được gửi đến khách hàng ở nước ngoài và một số trường học để phục vụ việc học âm nhạc dân tộc.

Điều đáng quý ở Hoàng Văn Bảo là anh không chỉ chơi sáo mà còn tìm cách hiểu sâu hơn về loại nhạc cụ này. Ngoài sáo ngang, sáo dọc của Việt Nam, anh còn làm sáo vỗ Tây Nguyên, sáo mèo của người Mông, các loại tiêu và mở rộng thêm ra một số loại sáo, tiêu của người Trung Quốc, Ấn Độ, Nhật Bản.

"Đối với tôi, cây sáo đẹp hay xấu không quan trọng bằng chất lượng âm thanh. Làm ra một cây sáo để người chơi thổi thấy hay, có thể hòa quyện cùng tiếng sáo mới là điều mình hướng đến", anh chia sẻ.

Một cây sáo cơ bản chỉ mất một vài giờ để hoàn thành, nhưng có những cây sáo đặc biệt đòi hỏi sự tỉ mỉ, anh phải dành nhiều ngày. Phần lớn công đoạn vẫn được thực hiện thủ công. Nhờ kiên trì học hỏi, tay nghề của anh ngày càng vững. Công việc chế tác nhạc cụ cũng mang lại nguồn thu nhập thường xuyên. Tuy nhiên, điều anh coi trọng hơn cả là mỗi sản phẩm làm ra đều góp phần đưa nhạc cụ dân tộc đến gần hơn với người chơi.

Ngoài những diễn đàn trên mạng xã hội, anh Bảo còn tích cực tham gia các chương trình văn hóa, văn nghệ, lễ hội, hội thi và hoạt động giao lưu ở địa phương. Anh từng đại diện thanh niên huyện Ea Kar (cũ) tham gia Ngày hội Thanh niên các dân tộc tỉnh Đắk Lắk và giành giải Ba nội dung độc tấu nhạc cụ. Hiện anh còn được Bảo tàng Thế giới Cà phê Buôn Ma Thuột ký hợp đồng biểu diễn định kỳ từ 1 - 2 buổi mỗi tuần. Ở đó, tiếng sáo của chàng trai người Nùng trở thành cầu nối đưa âm thanh của nhạc cụ dân tộc đến với du khách trong và ngoài nước.

Phó Chủ tịch UBND xã Ea Păl Vũ Ngọc Dương đánh giá, anh Hoàng Văn Bảo là thanh niên có niềm đam mê với sáo trúc và các nhạc cụ dân tộc. Anh rất tích cực tham gia các hoạt động văn hóa, văn nghệ của địa phương. Từ niềm đam mê của mình, anh đã lan tỏa nhạc cụ dân tộc đến thanh thiếu niên, góp phần làm phong phú đời sống tinh thần ở cơ sở.

Đắk Lắk Cuối tuần | 9
Số: 404 ngày 18/10/2026

Nước Pháp - Những nơi tôi đến(*)

Bài 3: Strasbourg – Những lớp thời gian bên dòng Ill

Hương Lê

Từ Paris, chuyến tàu cao tốc đưa tôi về phía Đông, lướt qua những cánh đồng lúa mì, những mảng rừng xanh nối tiếp nhau ngoài ô cửa kính. Vùng quê nước Pháp hiện lên trong nhịp chuyển động của cảnh vật: những ngôi làng nhỏ nép bên triền đồi, những mái nhà thấp thoáng giữa đồng cỏ, những con đường chạy dài rồi khuất sau hàng cây. Và rồi Strasbourg hiện ra, thành phố bên dòng Ill, vùng đất từng nhiều lần chuyển mình giữa những biến động lịch sử...

Vừa bước xuống tàu, tôi đặc biệt ấn tượng trước vẻ bề thế của ga Strasbourg. Sau lớp kính cong hiện đại là mặt tiền nhà ga cũ với những đường nét kiến trúc Tân Phục hưng.

Từ nhà ga, tôi đi về phía trung tâm, nơi dòng Ill len qua những cây cầu, những dãy nhà cổ. Là thủ phủ vùng Alsace, ở phía Đông Bắc nước Pháp, gần biên giới Đức, Strasbourg mang một diện mạo văn hóa khá đặc biệt, nơi ảnh hưởng Pháp và Đức cùng hiện diện trong kiến trúc, nhịp sống đô thị thường ngày.

Ở khu Petite France, dòng Ill chia thành nhiều nhánh, len qua những cây cầu, ôm lấy những dãy nhà cổ với khung gỗ, mái dốc, những ô cửa sổ nhỏ với sắc màu rực rỡ và những chậu hoa bên hiên. Phần lớn những ngôi nhà này được xây từ thế kỷ 16 - 17, khi Petite France còn là nơi sinh sống và làm việc của những người thợ thuộc da, ngư dân và thợ xay bột. Những mái nhà dốc, có khoảng mở phía trên, từng được sử dụng để phơi da.

Nơi dòng sông Ill tách thành nhiều nhánh là cụm cầu Ponts Couverts với ba cây cầu đá và những tháp canh từng giữ vai trò quan trọng trong hệ thống phòng thủ Strasbourg thời Trung cổ. Gần đó, đập Vauban cũng là một công trình phòng thủ quan trọng được xây dựng vào cuối thế kỷ 17. Ngày nay, phần mái của công trình được sử dụng như một đài quan sát ngoài trời, từ đây có thể nhìn xuống khu phố Petite France với những dòng kênh uốn quanh, xa hơn là nhà thờ chính tòa Strasbourg.

Xuống khỏi đập Vauban, tôi đi giữa những con đường lát đá bên sông, ngắm nhìn những con thuyền nối nhịp trên mặt nước, khách bộ hành dừng lại bên lan can, những quán ven phố nhộn nhịp. Một Strasbourg xưa cũ cứ thế hòa quyện trong nhịp sống sinh động bên dòng Ill.

Dòng người xếp hàng vào tham quan nhà thờ chính tòa Strasbourg. *Ảnh:* L. Hương

Đi sâu vào trung tâm Grande-Île (đảo lớn), những con phố hẹp dẫn về phía nhà thờ chính tòa Strasbourg (Cathédrale Notre-Dame). Công trình Gothic bằng đá sa thạch hồng vùng Vosges nổi bật với mặt tiền dày đặc những đường nét chạm khắc tinh tế và ngọn tháp cao 142 mét. Bước vào bên trong, ánh sáng xuyên qua những ô kính màu có niên đại từ thế kỷ 12 - 14, đổ xuống không gian cao rộng của thánh đường làm nổi bật hoa văn trang trí hình cánh hoa hồng đặc trưng ở các ô cửa sổ. Từ bên trong nhà thờ, tôi theo cầu thang xoắn ốc lên đài quan sát. Qua hơn 300 bậc đá dẫn lên độ cao 66 mét, từ đây, có thể ngắm trọn những mái nhà san sát của khu phố cổ, dòng Ill uốn qua thành phố, những ngọn tháp nhà thờ vươn cao và xa xa là dãy Vosges cùng Rừng Đen bên kia biên giới Đức.

Rời những con phố nhỏ của Grande-Île, không gian dần mở rộng khi tôi sang Neustadt với những đại lộ, quảng trường và các công trình quy mô lớn. Ở ngã ba sông, nhà thờ Saint-Paul mang đậm dấu ấn kiến trúc Đức nổi bật với hai ngọn tháp nhọn vươn cao, soi bóng xuống mặt nước.

Nếu những ngôi nhà bên dòng Ill gợi về Strasbourg thời Trung cổ và Phục hưng thì Neustadt cho thấy diện mạo của đô thị cuối thế kỷ 19. Các công trình nơi đây mang đậm ảnh hưởng của kiến trúc Đức, trong khi cách tổ chức đường phố, đại lộ và không gian công cộng chịu ảnh hưởng của mô hình Haussmann - kiểu quy hoạch đô thị từng làm thay đổi mạnh mẽ diện mạo Paris. Những lớp kiến trúc và quy hoạch đan xen ấy tạo nên diện mạo đặc biệt của Neustadt. Năm 2017, UNESCO mở rộng phạm vi Di sản thế giới Grande-Île bao gồm cả Neustadt, ghi nhận một không gian đô thị lưu giữ những dấu ấn Pháp - Đức qua nhiều giai đoạn lịch sử.

Strasbourg còn có một vị trí đặc biệt trong lịch sử châu Âu hiện đại. Không xa khu phố cổ là khu phố châu Âu (Quartier Européen), nơi đặt Nghị viện châu Âu, Hội đồng châu Âu và Tòa án Nhân quyền châu Âu. Từ một thành phố từng nằm giữa những tranh chấp, Strasbourg ngày nay trở thành biểu tượng của hòa giải Pháp - Đức, đồng thời là một trong những trung tâm quan trọng của đời sống chính trị và hợp tác châu Âu.

Nhà thờ Saint-Paul mang phong cách Tân Gothic bên dòng Ill, một dấu ấn kiến trúc của khu Neustadt, Strasbourg. *Ảnh:* L. Hương

Bài 4: **Eguisheim - Men say giữa miền nho**

(*) Xem từ số báo Đắk Lắk Cuối tuần ra ngày 4/10/2026

"Bảo mẫu" của động vật hoang dã

Các cá thể động vật hoang dã khi được cứu hộ về Trạm đều được thăm khám, kiểm tra sức khỏe và chăm sóc, điều trị. *Ảnh:* **Thuận Tiếp**

Những cá thể khỉ nhỏ được các nhân viên trạm tận tình chăm sóc, bón sữa hằng ngày để bảo đảm sức khỏe. *Ảnh:* **Thuận Tiếp**

Minh Thuận - Vạn Tiếp

Ngày ngày chăm sóc những con vật bị thương, mất mẹ hoặc từng bị nuôi nhốt, những cán bộ, nhân viên Trạm cứu hộ động vật hoang dã giữa rừng khộp Buôn Đôn thường bắt đầu công việc từ lúc sáng sớm và tất bật gần như cả ngày.

Chăm bẵm những "đứa trẻ" đặc biệt

2 giờ sáng, tiếng khỉ con đánh thức anh Mai Thanh Nhân, nhân viên Trạm cứu hộ động vật hoang dã thuộc Phòng Cứu hộ động vật hoang dã (Trung tâm Bảo tồn voi, cứu hộ động vật và quản lý, bảo vệ rừng). Con vật chỉ có cân nặng khoảng 5 lạng, chưa cai sữa và vẫn chưa quen với việc thiếu hơi ấm của mẹ. Anh Nhân bật dậy, pha sữa rồi kiên nhẫn cho nó uống.

Đó là công việc quen thuộc của những người chăm sóc động vật hoang dã tại Trạm. Ban ngày, họ cắt từng miếng thịt cho những con vật bị thương; tìm kiến, mối làm thức ăn cho tê tê Java; theo dõi từng bước đi của những cá thể đang tập lại bản năng hoang dã. Đêm xuống, nếu một con non cất tiếng kêu, họ lại thức dậy.

Thống kê từ năm 2022 đến ngày 31/8/2026, Trạm đã tiếp nhận 453 cá thể động vật hoang dã; trong đó, 187 cá thể được chăm sóc, điều trị và đủ điều kiện tái thả về môi trường tự nhiên.

Mỗi cá thể được đưa về Trạm gắn với một "hoàn cảnh" khác nhau. Có con bị mắc bẫy, có con bị thương do săn bắt, nuôi nhốt; cũng có những cá thể được người dân tự nguyện giao nộp. Với những con non, việc cứu hộ càng đòi hỏi nhiều thời gian và sự kiên trì.

Bác sĩ thú y Nguyễn Văn Tú cho biết, Trạm được trang bị một số thiết bị phục vụ công tác thăm khám, điều trị như máy siêu âm, kính hiển vi, máy xét nghiệm máu, máy hấp tiệt trùng… Qua thăm khám, cán bộ thú y xác định tình trạng sức khỏe, xây dựng chế độ chăm sóc và điều trị phù hợp cho từng cá thể.

Tháng 5/2026, một con diều hoa Miến Điện được bàn giao cho Trạm sau khi bị mắc bẫy. Con vật bị mất một chân, không còn khả năng tự kiếm ăn như trong tự nhiên. Hằng ngày, nhân viên phải chuẩn bị thức ăn, cắt nhỏ rồi đưa đến tận nơi để nó có thể ăn. "Nhìn những con vật bị thương như vậy thấy thương lắm. Nhiều con trước đó còn khỏe mạnh nhưng chỉ vì mắc bẫy hoặc bị nuôi nhốt mà mất đi khả năng sống tự nhiên", anh Nhân chia sẻ.

Không chỉ diều hoa, tại Trạm còn có những cá thể mang thương tích nặng hơn. Một con kỳ đà vân từng bị mắc bẫy khiến hai chân trước bị thương nghiêm trọng, sau đó phải cắt bỏ. Từ một loài vốn quen với việc tự tìm kiếm thức ăn, con vật giờ phải phụ thuộc vào sự chăm sóc của con người.

Chuyên gia quốc tế cùng cán bộ Trung tâm Bảo tồn voi, cứu hộ động vật và quản lý bảo vệ rừng kiểm tra cá thể chim săn mồi bị thương nặng được tiếp nhận cứu hộ. *Ảnh:* **Thuận Tiếp**

Những phần thịt gà, thịt bò hay nội tạng được nhân viên cắt thành từng miếng nhỏ, phù hợp với khả năng ăn của từng con. Với những cá thể còn non, công việc càng vất vả hơn. Con khỉ nhỏ chỉ khoảng 5 lạng, chưa cai sữa nên phải uống sữa 4-5 lần mỗi ngày. "Có khi 2-3 giờ sáng nó kêu thì mình cũng phải dậy. Chăm riết rồi quen, coi như chăm một đứa trẻ", anh Nhân nói.

Ở một khu vực khác, tê tê Java lại cần một chế độ thức ăn riêng. Để bảo đảm nguồn thức ăn phù hợp, nhân viên phải vào rừng tìm kiến, mối mang về. Những công việc tưởng như nhỏ ấy lại góp phần quan trọng giúp các cá thể hồi phục.

Với 5 cán bộ, nhân viên, Trạm hiện chăm sóc khoảng 200 cá thể động vật hoang dã thuộc nhiều loài khác nhau. Mỗi loài có đặc điểm, chế độ ăn và cách chăm sóc riêng, đòi hỏi nhân viên phải theo dõi sát tình trạng sức khỏe và tập tính của từng cá thể. Công việc vì thế gần như diễn ra liên tục, từ chuẩn bị thức ăn, vệ sinh chuồng trại, điều trị đến theo dõi quá trình hồi phục.

Nhưng chăm sóc chỉ là một chặng. Mục tiêu cuối cùng là giúp các cá thể phục hồi bản năng, đủ điều kiện trở về môi trường tự nhiên.

Đưa động vật hoang dã trở về rừng

Sáng sớm một ngày giữa tháng 9, khi rừng khộp Buôn Đôn còn vương hơi sương, Trạm cứu hộ động vật hoang dã đã rộn ràng. Nhân viên tất bật chuẩn bị thức ăn, kiểm tra sức khỏe lần cuối rồi lần lượt đưa các cá thể động vật hoang dã vào lồng vận chuyển. Hôm ấy, 9 cá thể đã đủ điều kiện trở về với môi trường tự nhiên.

Những chiếc lồng được đưa lên xe. Cánh cửa đóng lại, đoàn xe bắt đầu hành trình đến Vườn quốc gia Chư Yang Sin, cách Trạm khoảng 100 km. Quãng đường không ngắn nhưng trên gương mặt những người làm công tác cứu hộ đều ánh lên niềm vui. Sau nhiều ngày, nhiều tháng chăm sóc, giờ đây họ đang đưa những con vật trở về nơi chúng vốn thuộc về.

Đến nơi, những cánh cửa lồng lần lượt được mở. Hai cá thể trăn gấm chậm rãi trườn xuống nền đất, len qua lớp lá khô. Những con khỉ đuôi dài, khỉ đuôi lợn và khỉ mặt đỏ thoáng ngập ngừng rồi nhanh chóng tìm đến những tán cây gần đó. Chỉ trong chốc lát, những con vật từng được con người chăm sóc mỗi ngày đã khuất dần giữa màu xanh của núi rừng.

Các nhân viên cứu hộ đứng nhìn theo. Những chiếc lồng được thu lại, chuyến đi kết thúc. Với họ, đó cũng là lúc một chặng công việc hoàn thành: từ tiếp nhận, chữa trị, chăm sóc đến phục hồi bản năng, để những cá thể động vật hoang dã có thể tiếp tục cuộc sống giữa tự nhiên.

Ông Lê Quốc Dũng, Trưởng Phòng Cứu hộ động vật hoang dã (Trung tâm Bảo tồn voi, cứu hộ động vật và quản lý, bảo vệ rừng) cho biết, từ đầu năm 2026 đến nay, Trạm đã tiếp nhận 195 cá thể động vật hoang dã; trong đó, 86 cá thể sau khi được cứu hộ, chăm sóc đã được tái thả về tự nhiên.

Để một cá thể có thể trở về rừng là cả một quá trình chăm sóc và phục hồi. Sau khi tiếp nhận, từng cá thể được kiểm tra sức khỏe, điều trị và chăm sóc theo từng giai đoạn. Khi sức khỏe ổn định, nhân viên tiếp tục theo dõi khả năng vận động, tự kiếm ăn và phục hồi các tập tính tự nhiên. Chỉ khi đáp ứng đủ điều kiện, chúng mới được đưa trở lại môi trường rừng. "Không phải cứ khỏe mạnh là có thể thả ngay. Chúng tôi phải theo dõi xem con vật có tự kiếm ăn được không, có khả năng thích nghi với môi trường tự nhiên hay chưa. Đạt yêu cầu thì mới tiến hành tái thả", ông Dũng cho biết.

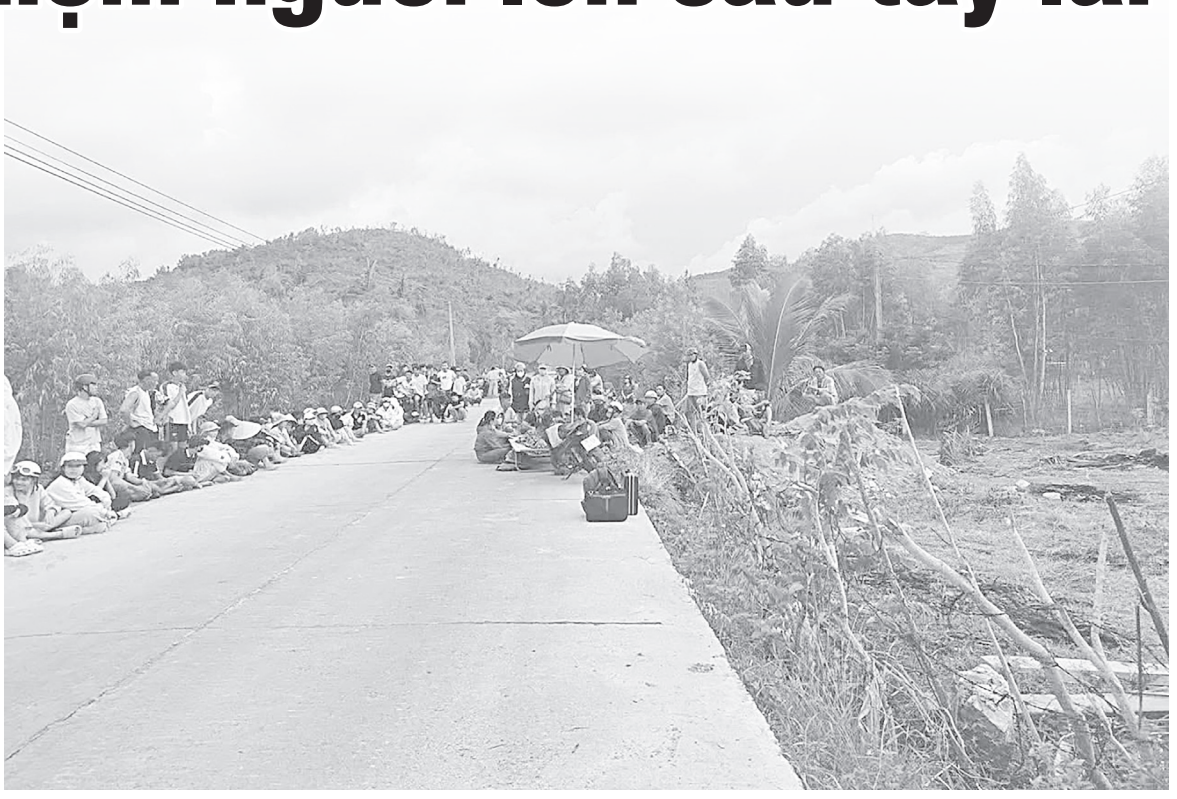
Đắk Lắk Cuối tuần | 11
Số: 404 ngày 18/10/2026

Trách nhiệm người lớn sau tay lái con trẻ!

Hoàng Tuyết

Dù pháp luật đã quy định rõ trách nhiệm hình sự, tình trạng phụ huynh giao xe cho con em chưa đủ tuổi điều khiển vẫn diễn ra phổ biến. Sự chủ quan, thậm chí nuông chiều của người lớn không chỉ vô tình đẩy con em mình vào các vụ tai nạn giao thông thương tâm, mà còn khiến chính cha mẹ phải trả giá đắt trước vòng lao lý.

Mới đây, một người đàn ông trú phường Sông Cầu bị Cơ quan Cảnh sát điều tra (Công an tỉnh Đắk Lắk) khởi tố về tội "Giao cho người không đủ điều kiện điều khiển phương tiện tham gia giao thông đường bộ", quy định tại điểm a khoản 1 Điều 264 Bộ luật Hình sự. Trước đó, ngày 10/9/2026, trên tuyến đường đoạn qua tổ dân phố Phú Mỹ (phường Sông Cầu), em V.H.T.V. (SN 2012) điều khiển xe mô tô chở theo một người bạn rồi tự gây tai nạn, dẫn đến tử vong. Tại thời điểm xảy ra vụ việc, em V. chưa đủ tuổi điều khiển xe mô tô và chưa được cấp giấy phép lái xe theo quy định. Căn cứ kết quả điều tra, cơ quan công an đã khởi tố ông V.V.Q., bố của nạn nhân, để điều tra về hành vi giao phương tiện cho người không đủ điều kiện điều khiển.

Hiện trường vụ tai nạn giao thông xảy ra trên địa bàn phường Sông Cầu, khiến 1 học sinh tử vong thương tâm. *Ảnh:* **H. Tuyết**

Vụ việc không chỉ để lại mất mát đối với gia đình mà còn gióng lên hồi chuông cảnh báo về trách nhiệm của người lớn trong việc quản lý, sử dụng phương tiện giao thông của con em mình. Ở lứa tuổi thiếu niên, khả năng quan sát, phán đoán và xử lý các tình huống bất ngờ còn hạn chế. Khi tham gia giao thông, chỉ một thao tác thiếu chính xác, một tình huống không kịp xử lý cũng có thể dẫn đến tai nạn.

Một trường hợp khác được lực lượng CSGT (Công an tỉnh) phát hiện vào giữa tháng 9/2026 cho thấy tình trạng học sinh điều khiển xe mô tô khi chưa đủ tuổi vẫn diễn ra. Qua nắm tình hình trên không gian mạng, Tổ CSGT địa bàn Buôn Ma Thuột phát hiện video ghi lại cảnh một nam thiếu niên điều khiển xe mô tô trên tuyến đường qua khu vực đập thủy lợi Ea Tam (phường Buôn Ma Thuột).

Qua xác minh, người điều khiển phương tiện mới 16 tuổi, chưa đủ tuổi điều khiển xe mô tô theo quy định. Lực lượng chức năng đã lập biên bản xử lý thiếu niên này với nhiều lỗi vi phạm gồm: không đội mũ bảo hiểm, không có gương chiếu hậu bên trái, che lấp biển số, điều khiển xe mô tô có dung tích xi lanh trên 50 cm³ khi chưa đủ điều kiện và điều khiển xe chạy bằng một bánh đối với xe hai bánh.

Đồng thời, cơ quan chức năng lập biên bản xử lý vi phạm hành chính đối với chủ phương tiện là mẹ của thiếu niên vì giao xe cho người không đủ điều kiện điều khiển.

Theo quy định hiện hành, trách nhiệm pháp lý không chỉ đặt ra đối với người trực tiếp điều khiển phương tiện. Tùy tính chất, mức độ và hậu quả của hành vi, người giao xe cho người không đủ điều kiện có thể bị xử phạt vi phạm hành chính hoặc bị truy cứu trách nhiệm hình sự theo quy định.

Theo thống kê của Phòng CSGT, trong 9 tháng năm 2026, toàn tỉnh xảy ra 60 vụ tai nạn giao thông liên quan đến lứa tuổi học sinh, làm 28 người tử vong và 32 người bị thương. Cũng trong thời gian này, lực lượng chức năng lập biên bản đối với gần 4.300 trường hợp học sinh vi phạm giao thông, trong đó có 328 em điều khiển xe khi chưa đủ tuổi, đồng thời xử lý 300 trường hợp giao xe cho người không đủ điều kiện…

Lực lượng chức năng có thể tăng cường tuần tra, nhà trường có thể đẩy mạnh tuyên truyền, nhưng nếu cha mẹ vẫn thản nhiên trao chìa khóa cho con thì mọi giải pháp đều trở nên nửa vời. Đã đến lúc mỗi phụ huynh phải dũng cảm "nói không" trước những đòi hỏi chưa đúng lúc của con trẻ. Chấp hành nghiêm quy định không giao xe khi con chưa đủ điều kiện không chỉ là tuân thủ pháp luật, mà là trách nhiệm của người lớn trước tương lai của chính con em mình.

Dựng "RÀO CHẮN CỘNG ĐỒNG" phòng chống lừa đảo qua mạng

Hồng Hà

Thời gian qua đã có nhiều trường hợp nạn nhân kịp thời thoát khỏi bị lừa đảo, dụ dỗ, "bắt cóc online" nhờ sự cảnh giác của những người trong cộng đồng.

Như vào đầu tháng 10 mới đây, một em học sinh 14 tuổi ở tỉnh Hà Tĩnh đã kịp thời tránh khỏi bị dụ dỗ, thao túng trên không gian mạng nhờ sự cảnh giác của tài xế taxi và sự vào cuộc kịp thời của cơ quan chức năng. Theo đó, cháu P. (SN 2012, trú xã Thạch Đài, tỉnh Hà Tĩnh) bắt taxi ra Phú Thọ để gặp một người bạn mà cháu quen qua mạng. Qua trò chuyện với cháu bé, anh T., tài xế taxi đã nhận thấy dấu hiệu đáng ngờ nên đã chở thẳng cháu bé đến trụ sở Công an và cháu bé sau đó đã được gia đình đón về an toàn.

Vụ việc trên không phải là cá biệt bởi có không ít sự việc mà các tài xế taxi, nhân viên ngân hàng, nhờ tinh thần cảnh giác cao độ đã phát hiện những bất thường của khách hàng và báo cáo với cơ quan chức năng, ngăn chặn kịp thời các vụ lừa đảo. Chẳng hạn mới đây nhất, nhân viên chi nhánh Ngân hàng Agribank ở Hà Tĩnh đã báo Công an khi phát hiện dấu hiệu bất thường ở cặp vợ chồng đến rút tiền tiết kiệm, góp phần ngăn chặn vụ lừa đảo bằng thủ đoạn giả danh công an. Hay từ biểu hiện bất thường của một nữ sinh đến thuê nhà nghỉ tại xã Thiên Lộc (TP. Hà Nội), người dân đã báo Công an, giúp nữ sinh thoát khỏi bị "bắt cóc online".

Thời gian qua, các cơ quan quản lý nhà nước đã triển khai đồng bộ nhiều biện pháp ngăn chặn, phòng ngừa, triệt phá tội phạm lừa đảo trực tuyến: từ các quy định pháp luật về bảo vệ dữ liệu cá nhân; tăng cường trách nhiệm của các nhà mạng, nền tảng số trong ngăn chặn dữ liệu độc hại và bảo đảm an toàn giao dịch của công dân; thêm biện pháp xác thực trong giao dịch chuyển tiền cho đến việc xử lý tình trạng sim rác; vận hành kênh tiếp nhận phản ánh về các cuộc gọi rác, tin nhắn rác và số điện thoại có dấu hiệu lừa đảo; chặn lọc tên miền độc hại. Lực lượng Công an cũng tăng cường điều tra, xử lý, triệt phá các ổ nhóm công nghệ cao xuyên quốc gia; đồng thời phối hợp truyền thông, tuyên truyền thông tin cảnh báo, hướng dẫn nhận diện các thủ đoạn lừa đảo.

Có thể nói, cùng với các giải pháp nói trên, việc nâng cao nhận thức, khả năng nhận biết, tự phòng ngừa của người dân là mắt xích quan trọng để ngăn chặn nạn lừa đảo trực tuyến. Trong đó, sự cảnh giác của cộng đồng (như tài xế, giao dịch viên, quản lý khách sạn, shipper, người dân xung quanh… trong các vụ việc kể trên) chính là "điểm chốt chặn" đặc biệt hiệu quả khi nạn nhân đã rơi vào trạng thái bị thao túng tâm lý trong các vụ việc lừa đảo, dụ dỗ. Bởi lẽ, lừa đảo trực tuyến đang ngày càng tinh vi khi các đối tượng triệt để lợi dụng trí tuệ nhân tạo, công nghệ giả mạo hình ảnh và giọng nói (deepfake) để tạo dựng lòng tin, thao túng tâm lý và chiếm đoạt tài sản. Không phải lúc nào nạn nhân cũng có thể tự nhận ra mình đang bị lừa. Khi đã bị đe dọa, gây áp lực hoặc dẫn dắt bằng những mối quan hệ được dựng lên có chủ đích, người bị hại có thể mất khả năng đánh giá tình huống một cách tỉnh táo. Khi đó, lời khuyên từ người thân, sự cảnh giác của nhân viên ngân hàng hay sự chủ động của một tài xế có thể trở thành điểm tựa cần thiết để họ thoát khỏi vòng kiểm soát của đối tượng xấu. Những hành động như vậy cần được nhìn nhận như một thành tố quan trọng của công tác phòng ngừa tội phạm, chứ không chỉ là những câu chuyện đẹp để biểu dương sau mỗi vụ việc.

Thiết nghĩ, để ngăn chặn nạn lừa đảo trực tuyến, cùng với những biện pháp của cơ quan chức năng, cần phát huy hiệu quả sức mạnh của "rào chắn cộng đồng" thông qua phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc trên không gian mạng. Theo đó, lực lượng chức năng cần tăng cường tuyên truyền kỹ năng nhận diện, phòng chống lừa đảo đến từng tổ dân phố, thôn xóm, trường học, giúp mỗi người dân trở thành một "mắt xích" tự bảo vệ bản thân và hỗ trợ người xung quanh. Cùng với đó, vận động, khuyến khích doanh nghiệp vận tải, viễn thông, ngân hàng, cơ sở lưu trú đưa nội dung cảnh báo lừa đảo vào quy trình vận hành và đào tạo nhân viên; kịp thời biểu dương, khen thưởng những người có hành động giúp ngăn chặn tội phạm để lan tỏa hiệu ứng tích cực trong cộng đồng.

"VÒNG ĐỜI MỚI" của những CHAI THỦY TINH CŨ

Vào thứ bảy hằng tuần, tại Đường sách Cà phê Buôn Ma Thuột, họa sĩ Nông Hoàng Chiến hướng dẫn các bạn trẻ cách tạo nên một sản phẩm mới từ những chai thủy tinh đã qua sử dụng.

Bằng tư duy sáng tạo cùng đôi bàn tay khéo léo, những chiếc chai thủy tinh đã qua sử dụng tưởng chừng bị vứt bỏ đang được các bạn trẻ "biến hóa" thành các tác phẩm mỹ thuật đẹp mắt, hữu ích dưới sự hướng dẫn tận tình của họa sĩ Nông Hoàng Chiến (Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh).

Thế Hùng *(thực hiện)*

Ý tưởng "đổi đời" cho chai thủy tinh của họa sĩ Nông Hoàng Chiến được Ban quản lý Đường sách Cà phê Buôn Ma Thuột đồng hành và nhận được sự hưởng ứng nhiệt tình của các bạn trẻ.

Để cắt chai thủy tinh, họa sĩ Nông Hoàng Chiến cùng các cộng sự dùng vật liệu cắt kính rồi tưới nước sôi lên theo đường cắt, sau đó ngâm vào nước đá.

Những chai thủy tinh sau đó được tô điểm bắt mắt bằng các nét vẽ, biến chúng thành những sản phẩm nghệ thuật độc đáo.

Các bạn trẻ được thỏa niềm đam mê sáng tạo, thể hiện ý tưởng của riêng mình.

Biến những chai thủy tinh cũ thành những vật dụng hữu ích như: lọ hoa, hộp bút, đèn trang trí..., hành trình tái chế đã góp phần lan tỏa lối sống xanh, bảo vệ môi trường.

●Giám đốc: ĐÀO PHẠM HOÀNG QUYÊN ●Giấy phép xuất bản số 31/GP-BTTTT ngày 21/01/2022 của Bộ TT-TT
● ISSN 8868 ● In tại Công ty TNHH Một thành viên in Đắk Lắk ● Số lượng in 1.537 tờ ● Khuôn khổ 29x42cm ● 12 trang ●Giá 7.500 đồng